

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Uimi, Satu; Räsänen, Outi

Julkaisun nimi: Vahvuutta visuaalisuudella

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Uimi, S. & Räsänen, O. (2019). Vahvuutta visuaalisuudella. Pedanssi:
asiaa tanssista ja tanssikasvatuksesta, 3(1), 38-39.
<https://issuu.com/oamktanssi>

Vahvuutta visuaalisuudella

TEKSTI: SATU UIMI JA OUTI RÄSÄNEN, KUVAT: SAARA SAVUSALO

Onnistuakseen tanssiteos ja kisaohjelma kaipaavat tuekseen tarkkaa visuaalisuuden pohdintaa, taitavaa toteutusta sekä uudenlaista ajattelua. Visuaalisuuteen liittyvät niin tanssijoiden ilmaisu ja koreografian liikekieli kuin tanssia tukevat ulkotanssilliset seikat: valaistus, puvut ja mahdollinen rekvisiitta. Merkittävimpään rooliin nousee usein puvustus. Puvustamisessa on monia tärkeitä osa-alueita, jotka jokaisen koreografian tulisi huomioida.

Asujen visuaalisella ilmeellä on suuri merkitys tanssiteoksen viestin välittämiseen. Esiintymisasuilla voidaan korostaa teoksen sisällöllisiä merkityksiä tai jättää tulinallista vapautta. Nykyisin kilpailuissa nähdään taitavia tanssijoita ja kekseliäästi laadittuja koreografioita, mutta puvustuksen suhteen ratkaisut eivät useinkaan yllä samalle tasolle tanssin kanssa. Miksi? Puvustukseen kannattaa panostaa, sillä onnistuessaan se voi ratkaista esityksen lopullisen sijoittumisen tuomareiden pisteissä.

ONNISTUNEEN ESIINTYMISASUN RESEPTI ON SEURAAVA:

- Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty.
- Mieti, mitä haluat kertoa asulla tanssiteoksestasi.
- Ota suunnittelussa huomioon tanssijoiden ikä: Lapsi ei ole miniaikuinen.
- Nuorten aikuisten ja aikuisten asut voivat olla sensuellin rohkeitakin, mutta tähän tulokseen ei useinkaan päästä kangasta vähentämällä – usein päinvastoin.
- Kauniin ja veistoksellisen, kantajansa hyviä puolia korostavan asun takana on aina taitava kaavoitus, järkevä materiaalin valinta sekä toimivat valmistustavat.
- Jos mahdollista, ota huomioon myös kilpailu-/esiintymistilan värimaailma. Erityistä merkitystä on myös sillä, käytetäänkö esiintymistilanteessa värivaloja.

KAAVASTA SE LÄHTEE

Hanki asuun kunnolliset kaavat tai teetä ompelijalla valitsemastasi mallista peruskaava. Peruskaavaa muutetaan, eli kuositellaan haluttua mallia vastavaksi, tämä ei ole lainkaan vaikeaa ammattilaiselle. Kaavoituksessa tulee huomioida tanssijoiden laajat liikelaajuudet sekä kaikkien kehonosien liikkeiden mahdollistaminen. Esimerkiksi hihan istutus ei voi olla samanlainen kuin normaalissa arkivaatteessa. Housun takasauman peittäminen kesken esiintymisen saattaa puolestaan aiheuttaa hilpeyttä esiintyjän itsensä lisäksi myös katsojissa.

KEINO- VAI LUONNONMATERIAALISTA?

Kangastyypillä ja sen valmistukseen käytetyillä raaka-aineilla on keskeinen merkitys esiintymisasun onnistumiseen. Perussääntönä on se, ettei keinokuitujen läpivärjäys kotikonstein onnistu, sen sijaan päälle maalaaminen toimii usein näihin materiaaleihin. Luonnonkuiduista valmistettuja kankaita, kuten puuvillaa, villaa, pellavaa, silkkiä ja viskoosia voidaan värjätä myös kotona. Tee aina ensin koevärjäys, näin vältätät pilaamasta koko asua. Nykyään muodissa on suihkuttaa keinokuitukankaiden päälle spraymaalia. Tämän menetelmän käyttöä kannattaa pohtia huolellisesti, sillä asuja pestäessä kulkeutuu kankaasta irtoavaa maalia ja muovihiukkasia pesuveden mukana herkkään luontoomme. Luonnonkuitujen värjäys kotona ei ole sekään yksiselitteisen ympäristöystävällistä, mutta esimerkiksi kankaanpainantaan löytyy laadukkaita myrkyttömiä vaihtoehtoja.

KANKAAN OMINAISUUDET SEKÄ MATERIAALIEN UUSIOKÄYTTÖ

Kankaan valinnassa on huomioitava sen kyky reagoida tanssiliikkeisiin. Yleensä ajatellaan, että mitä liehuvampi materiaali on sitä enemmän tanssijoiden liikkeet korostuvat. Joskus kontrastit kankaan materiaalin, asun muodon ja liikkeen välillä tuottavatkin mieleenpainuvimman kokonaisuuden katsojille.

Myös joustavuus on tärkeä tekijä kankaan valinnassa. Tyköistuvassa eli vartalon myötäisessä asussa kankaan tulee olla tavallista joustavampi. Materiaalin joustavuutta voidaan myös lisätä muuttamalla kappaleiden leikkusuuntaa suhteessa loimi- ja kudelankaan.

Ole luova ja innovatiivinen. Hyvän ja toimivan esiintymisvaatteen voi myös ostaa käytettynä. Kirpputoreilta on löydettävissä edullisesti paljon upeita materiaaleja, joista saa helposti tuunattua omaperäisiä esiintymisasuja. Vaikka vaatteiden valmistamisessa on omat ”taiteen sääntönsä”, on nekin laadittu vain rikottaviksi! Pienillä muutoksilla asusta saa uuden näköisen ja samalla tulee tehtyä ekoteko.

SUOMEN METSISSÄ KASVAVAT TULEVAISUUDEN VAATTEIDEN MATERIAALIT

Uuden puuvillakangasmetrin ostamista ei voi kutsua ekoteoksi! Kasvaakseen puuvillapensaat tarvitsevat runsaasti vettä ja kasvattaminen tapahtuu usein alueilla, joissa on jo nyt pulaa puhtaasta vedestä. Viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana ilmastonmuutoksen seurauksena ja sen edetessä puuvillan markkinahinta on noussut huimasti. Onneksi uusia vaatetukseen liittyviä innovaatioita on syntynyt ja niitä kehitetään koko ajan lisää. Muun muassa Aino-verkkolehden julkaisussa kerrotaan puusellukuidusta valmistetuista langoista ja kankaista. Suomalainen MARIMEKKO on jo kokeillut näitä materiaaleja uusiin mekkomalleihinsa. Myös ruotsalainen vaatejätti H&M on osoittanut kiinnostusta puukuidusta valmistettaviin kangasmateriaaleihin. (Ainolehti.fi, 3/2016.) Kilpailu- ja seuratessa on joskus voinut humoristisesti todeta, että: ”Henkka & Maukka on ollut jälleen kisojen suurin puvustaja”. ♦

Lähde: <https://ainolehti.fi/aino/metsa-on-uusi-metsa/>